

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Wijziging Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ ter uitwerking maatregelen verrekenen Participatiewet in Balans

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

- bijstandsgerechtigden die (willen) werken naast de bijstand
- Gemeenten (VNG)
- UWV (polisadministratie)
- Softwareleveranciers ten behoeve van de uitvoering van de Participatiewet
- Inlichtingenbureau (product OIB)

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

- Gemeenten beschikken over relevante kennis over het huidige proces van berekenen en verrekenen van inkomen naast de bijstand
- UWV beschikt over kennis van verrekenen op basis van gegevens uit de polisadministratie
- Softwareleveranciers beschikken over kennis van de systemen en processen die gebruikt worden ten behoeve van het verrekenproces
- Inlichtingenbureau beschikt over kennis in het kader van het product OIB

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Gemeenten, evenals VNG, UWV en het Inlichtingenbureau zijn voortdurend betrokken bij de vormgeving van het onderhavige wijzigingsvoorstel. Gemeenten en Inlichtingenbureau zijn tevens betrokken geweest bij de in de toelichting genoemde Pilot die hieraan is vooraf gegaan.
Input van softwareleveranciers wordt via de overige belanghebbenden uitgevraagd, onder meer in de uitvoeringstoetsen.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

- (Financiële) problemen waar bijstandsgerechtigden mee te maken kunnen krijgen als ze deeltijd gaan werken en hun inkomen uit werk wordt aangevuld met de bijstand, met mogelijk inkomen onder het bestaansminimum op maandbasis;
- Administratieve belasting bij zowel gemeenten als bijstandsgerechtigden ter uitvoering van de verrekening van inkomen met de bijstand;
- Ongelijkheid binnen en tussen gemeenten bij het berekenen/ verrekenen van het inkomen uit werk of uitkering.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

- Ontbreken van een uniforme voorgeschreven wijze van het vaststellen van het netto inkomen;
- Ontbreken van uniforme, voorgeschreven werkwijze voor verrekenen van vakantiebijslag, eindejaarsuitkering en keuzebudget waarbij bestaansminimum wordt geborgd op maandbasis;
- Onmogelijkheid tot gebruik van (bruto) gegevens uit de polisadministratie ten behoeve van verrekening.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Circa 8% van de bijstandsgerechtigden werkt in deeltijd. Dit betreft circa 32.000 personen. Verrekenen op basis van gegevens uit de Polisadministratie is voor 95% van de verrekeningen mogelijk, maar niet altijd in het lopende tijdvak. Voor tenminste 40% betekent het verrekenen op basis van gegevens uit de Polisadministratie ook een aanzienlijke versnelling, beschikbare gegevens kunnen direct worden verwerkt en hoeven niet eerst te worden verzameld. Zie verder paragraaf 4.5.2 van de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Participatiewet in Balans.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Nvt.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan blijft de huidige situatie (alsmede de hierboven geschetste problemen) voortduren.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

- Wegnemen van financiële knelpunten en onzekerheid bij werken naast de bijstand, daarmee indirect stimuleren van arbeidsinschakeling;
- Vereenvoudigen en uniformeren (bevorderen van gelijke behandeling van uitkeringsgerechtigden) van werkwijze bij verrekening;
- Borgen van het bestaansminimum op maandbasis voor die uitkeringsgerechtigden die naast de bijstand ander inkomen ontvangen.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

De wijziging van deze regeling draagt bij aan het verminderen van armoede en bevorderen van gelijkheid (SDG 1 en SDG 10). In het kader van Brede welvaartsuitkomsten draagt deze regeling bij aan: Consumptie en Inkomen (tegengaan van armoede), Sociaal Kapitaal (bevorderen Participatie), Gelijke kansen (bevorderen van gelijke kansen)

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

- Door onzekerheid over financiële gevolgen van werken naast de bijstand te beperken, worden bijstandsgerechtigden (meer) gestimuleerd om te werken naast de bijstand. Voor bestaande werkenden in de bijstand vergroot het wijzigingsvoorstel de transparantie en begrijpelijkheid van de gevolgen hiervan. Daarnaast is met deze wijziging sprake van een administratieve lastenverlichting, nu in de regel niet meer maandelijks een inkomensspecificatie moet worden ingeleverd. Deze administratieve lastenverlichting geldt ook voor de gemeenten; zij zijn niet langer altijd gehouden om deze stukken maandelijks op te vragen, eventueel te rappelleren, te verwerken etc.

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Door middel van deze regulering verwachten wij snellere, efficiëntere, transparantere en meer gelijke berekening en verrekening.

c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Wij verwachten met de voorgestelde vastlegging van de verrekenregels in de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ dat de beoogde doelen hierboven worden behaald. Hierbij is benodigd de inzet van gemeenten en het UWV als beheerder van de polisadministratie.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

- Meer bestaanszekerheid voor bijstandsgerechtigden met inkomen naast de bijstand
- minder administratieve lasten voor bijstandsgerechtigden en gemeenten
- minder (financiële onzekerheid) voor bijstandsgerechtigden met inkomen naast de bijstand

b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Regeldruk toets: zie de toelichting
Uitvoerbaarheid: voorstel is uitgezet voor uitvoeringstoetsen bij VNG en UWV

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is een ministeriele regeling: Wijziging van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Vastlegging van de berekenings- en verrekeningswijze in de Regeling is de grondslag om te bewerkstelligen dat iedere gemeente dit op gelijke wijze uitvoert. Hiermee is de vastlegging van deze maatregelen doeltreffend en doelmatig.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Risico betreft technische mankementen in het gebruik van de polisadministratie. Hiertoe is in de regeling ingeregeld hoe gemeenten in een dergelijk geval moeten handelen.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Monitoring en Evaluatie wordt meegenomen in de M&E van het gehele wetsvoorstel Participatiewet in Balans.